

BIULETYN

CZYTELNIA
REGIONALNA

353

5.07.1997 r.

SOLIDARNOŚĆ

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

Polska
zAWSze wolność
rodzina
Chodźcie z nami

Możemy z dumą powiedzieć:

Akcja Wyborcza ma dobry program

Wystąpienie Przewodniczącego AWS MARIANA KRZAKLEWSKIEGO na Krajowej Konwencji

Program skierowany do wszystkich Polaków. W tym również - a może przede wszystkim - do młodego pokolenia.

Nasz program to plan ostatecznego zerwania z komunistyczną przeszłością, z pozostałościami ustroju narzuconego Polsce pół wieku temu przez armię sowiecką. Nie otworzymy drzwi w XXI wiek, jeśli nie uporządkujemy polskiego domu po totalitarnych eksperymentach przeprowadzanych przez dziesięciolecia na polskim społeczeństwie. Nasz program to konkretna propozycja rozwiązania społecznych i gospodarczych problemów współczesnej Polski.

Ten program odpowiada na cywilizacyjne wyzwania przyszłości. Mówi, jak wprowadzić kraj, naszą Rzeczpospolitą, w nowe tysiąclecie.

Ten program to wynik wielu godzin pracy setek ekspertów, specjalistów z różnych dziedzin. Za ich wysiłek musimy im gorąco podziękować.

Mamy gotowe projekty ustaw wysoko oceniane przez międzynarodowych ekspertów. Wymienię tu nasze propozycje: reformy ubezpieczeń społecznych; reformy służby zdrowia; prywatyzacji, reprivatyzacji i powszechnego uwłaszczenia; ustawy o prorodzinnym opodatkowaniu, ustawy o jawności życia publicznego. Całościową wizję państwa zawarliśmy w obywatelskim projekcie konstytucji. - Myślę, że najważniejsze idee zawarte w tym projekcie stanowią podstawę wielkiego, narodowego kompromisu, który chcemy zawrzeć ze wszystkimi siłami politycznymi, szanującymi dziedzictwo Sierpnia. Z ugrupowaniami opowiadającymi się za podstawowymi wartościami, określającymi od ponad tysiąca lat naszą, narodową tożsamość.

Prace nad naszym programem trwają dalej. Specjaliści przygotowują kolejne dokumenty, projekty konkretnych ustaw i decyzji rządowych. Już niedługo, po wyborach, będziemy wprowadzać je w życie.

Do nowego Sejmu i Senatu idziemy z gotowym planem zbudowania Prawej Polski, w której wszyscy Polacy będą mogli godnie żyć. O której każdy będzie mógł z dumą powiedzieć: to jest mój kraj!

Prawa Polska to: wierność prawdziwym wartościom, prawość ludzi władzy, prawo do własności i wolności gospodarczej, skuteczne prawo. /c.d. str. 5 /

Krajowa Konwencja AWS

Z Radomia - pierwszy krok na drodze służby Narodowi

Od godzin rannych 29 czerwca, z różnych stron Polski, przybywali do Radomia działacze związkowi, politycy - kandydaci AWS do parlamentu. Miejscem zbiórki stał się plac przed Radomską Katedrą. Tuż przed godziną jedenastą, naszych gości wprowadził do świątyni regionalny Sztandar.

Uroczystą Mszę Świętą sprawowali czterej kapłani. Na przywitanie, Ksiądz Infułat Jerzy Banaśkiewicz, przewodzący koncelebransom, powiedział: „Dzisiejsza uroczystość jest kluczowym świętem Kościoła. Jest zatem istotnym odniesieniem się do korzeni naszego Narodu, który swoje historyczne początki wiązał z posługą Kościoła. - W imię tej prawdy, serdecznie witam wszystkich uczestników Krajowej Konwencji Akcji Wyborczej Solidarność, którzy zapragnęli w tym dniu, w tej Katedrze, rozpocząć swoją wielką służbę Ojczyźnie. W tym przywitaniu, niech będzie od razu słowo nadziei i zaproszenia - do wielkiej, wspólnej modlitwy...

Homilia Księdza Infułata była ewangelicznym drogowskazem na trudną drogę, na której pierwszy krok w niedzielę, w Radomiu, postawili przyszli parlamentarzyści AWS. A te główne przesłania Księdza

Banaśkiewicza to służba prawdzie, służba człowiekowi i solidarność wszystkich w tej służbie. I jeszcze przestroga: „Największy z Was niech będzie sługą. Kto nie umie znaleźć takiego miejsca dla siebie, kto misję polityczną jutro widzi jako awans, jako karierę, jako jeden więcej zaliczony stółek, tego Jezus kiedyś zapyta: „Czym to głupio gadaliście w drodze...? - Największy z Was niech będzie Waszym sługą...”

Na tę wielką służbę, przyszlizli posłowie i senatorowie otrzymali błogosławieństwo.

Spod Katedry, setki osób przemaszerowało ulicami miasta do Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Przewodził poczet sztandarowy naszego regionalnego Sztandaru. Tuż zanim, Marian Krzaklewski, Zdzisław Maszkiewicz, Maciej Jankowski, Alicja Grześkowiak i dalej wielu znanych związkowców i polityków.

Każdy uczestnik Krajowej Konwencji Akcji Wyborczej Solidarność przy wejściu na halę otrzymał pamiątkowe drobiazgi: koszulkę, znaczek, nalepki z napisem AWS.

Na sali nie było wyróżnionych; nie było prezydium. Pośrodku zasiedli politycy, związkowcy, osoby towarzyszące kandydatom, goście. Na trybunach, po bokach, zgromadzili się kandydaci na posłów i senatorów z poszczególnych okręgów wyborczych. Na przodzie, w centralnym punkcie, po prawej stronie Krzyż, Godło Polski i dalej, nieco odsunięty, zakryty kotarą ekran, po lewej znak AWS.

Wejście Mariana Krzaklewskiego przywitano rześnymi brawami. Wysiłki Przewodniczącego, jego pracę na rzecz zjednoczenia prawicy, wynagrodzono odśpiewaniem „stu lat...”

Krajowa Konwencja Akcji Wyborczej Solidarność rozpoczęła się Hymnem Państwowym. - Prowadził ją Wiceprzewodniczący AWS, jednocześnie wiceszef Komisji Krajowej - Janusz Tomaszewski.

W imieniu Radomian, naszych gości przywitał Prezydent Kazimierz Wlazło: *Cieszę się ogromnie, że Radom może gościć tak wielu znamienitych ludzi, którzy - nie szczędząc sił, czasu, talentów, umiejętności, zapominając o własnych ambicjach - podjęli wspólny trud, by wypracować dla Narodu i z Narodem - Polskę bogatą materialnie i duchowo...*

Chcę serdecznie podziękować, że postanowiliście Państwo - swoją tu obecnością - oddać hold Mieszkańcom Radomia i Ziemi Radomskiej, którzy 21 lat temu zostali nieludzko potraktowani, tylko dlatego, że zaprotestowali przeciwko oferowanej im przez władze komunistyczne roli - słabo opłacanej siły roboczej, przeciwko pogarszającej się sytuacji materialnej rodzin - przeciwko uwłaczaniu ludzkiej godności (wyrazem holdu było wcześniejsze złożenie kwiatów przy Pomniku Ludzi Skrzywdzonych w Czerwcu '76 przez Mariana Krzaklewskiego i gorące brawa sali w chwili wypowiedzania tych słów).

Może tak chciała Opatrzność... By w tym „Mieście z

wyrokiem” rozpoczęła się kampania wyborcza... (...) Radom ma szczęście, że tutaj, dzisiaj, pokazujemy wspólnie, że stać nas na to, aby w jedności brać odpowiedzialność za Polskę. Na tę odpowiedzialność - Szczęść nam Boże... Oddaję miasto w Wasze ręce...

I uczestnicy wzięli miejsce spotkania w swoje ręce. - Janusz Tomaszewski przypomniał historię AWS. 8 czerwca minął rok od jej powołania. - *W wielu rozczarowaniach, trudnych sytuacjach, potrafilimy osiągnąć tę jedną wartość. Wartość zjednoczenia się wszystkich tych, którym leży na sercu dobro naszej Ojczyzny. Ciężka praca zakończyła się przygotowaniem programu na przyszłość...* - podsumował ten rok Wiceprzewodniczący.

Później miały miejsce cztery wystąpienia, przerywane prezentacją kandydatów poszczególnych okręgów, przerywane okrzykami, brawami. Eksperti, pracujący nad programem AWS, przedstawili kilka najistotniejszych przesłań wyborczych: Grażyna Sołtyk mówiła o szczególnym traktowaniu polskiej rodziny, Elżbieta Hibner przedstawiła wizję działalności społecznej, o głównych celach strategii gospodarczej AWS - mówił prof. Buzek, założenia polityki Akcji wobec rolnictwa przedstawił Janusz Byliński.

Na kilkanaście minut, nad salą, zapanowało młode pokolenie. Krzysztof Kwiatkowski, w imieniu młodych kandydatów, powiedział m.in.: *„Fragniemy wolności, sprawiedliwości, dobrotytu... Różnice społeczne są zbyt duże... Szukamy swojego miejsca... Ja znalazłem w AWS-ie...”*

Po tych słowach nastąpił moment kulminacyjny Krajowej Konwencji AWS - odsłonięcie tajemniczego ekranu, odsłonięcie hasła wyborczego. A brzmiało ono: **zAWSze Polska, wolność, rodzina** - i dalej, znane z manifestacji solidarnościowych, zawołanie: Chodźcie z nami...

W tej samej tonacji brzmiało wystąpienie Przewodniczącego AWS. Marian Krzaklewski uzasadnił, że nie są to czcze zawołania, wskazując rozwiązania programu wyborczego, które mają gwarantować realizację poszczególnych członów hasła. „Ten plan jest ambitny, jest trudny. Ale nic znaczy to wcale, że jest to plan nieralny. - Dziś jesteśmy znów razem. Jesteśmy w Akcji Wyborczej Solidarność! Chodźmy razem służyć Polsce! - Zróbmy to dla wolności! Dla rodziny! Dla Polski! - tym wezwaniem Przewodniczący zakończył wystąpienie... i część polityczną Konwencji.

Jeszcze jakiś czas trwał podniosły ton... Podtrzymał go Przemysław Gintrowski, rozpoczynając występ „Modlitwą o wschodzie słońca” (autorstwa N.Tenenbauma i P.Gintrowskiego): *Każdy Twój wyrok przyjmę twardy, Przed mocą Twoją się ukorzę, Ale chroń mnie Fanie od pogardy, od nienawiści strzeż mnie Boże. (...) Co postawisz niech się ziści, Niechaj się wola Twoja stanie, Ale zław mnie od nienawiści, Scal mnie od pogardy Fanie...* - Dalej były „Mury” Jacka Kaczmarskiego...

Konwencja zakończyła się w wesołej atmosferze - 8

NAJLEPSI w TUNIEJU ZAPASNICZYM

O PUCHAR PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI KRAJOWEJ

Drużynowo

1. PIOTRKOWIA - 135 pkt
2. ORZEŁ WIERZBICA - 80
3. BUDOWLANKA - 59
4. RESZKA - 41
5. AGROS ZAMOŚĆ - 26
6. SUPLES - 15
7. STS SKARŻYSKO - 13

Indywidualnie

- kat. 32 kg: 1. Piotr Godlewski
2. Arkadiusz Kagwa
3. Karol Ziętkowski
kat. 35 kg: 1. Mariusz Koś
2. Michał Michalczyk
3. Dariusz Stępiński
kat. 36 kg: 1. Włodzimierz Robaszek
2. Damian Bereska
3. Daniel Żuchowski
kat. 42 kg: 1. Kamil Szymczyk
2. Krzysztof Stanisławek
3. Tomasz Rudzki
kat. 47 kg: 1. Tomasz Maj
2. Łukasz Gryz
3. Jacek Rakoczy
kat. 53 kg: 1. Jarosław Górnik
2. Sebastian Stępień
3. Łukasz Brzozowski
kat. 59 kg: 1. Michał Molenda
2. Tomasz Janas
3. Łukasz Szczepanik
kat. 66 kg: 1. Łukasz Łodziński
2. Przemysław Kowolik
3. Krzysztof Warchoń
kat. 73 kg: Bartłomiej Wijta
2. Jan Markiewicz
3. Daniel Książek
kat. 85 kg: 1. Paweł Lisek
2. Daniel Pietralski
3. Szymon Sobolewski
kat. powyżej 85 kg: 1. Piotr Nieznanow
2. Przemysław Dyjas
3. Marcin Napora

Najlepszym technikiem turnieju został TOMASZ MAJ z klubu „Reszka”.

3. Ogólnopolski Turniej Zapasniczy Młodzików o Puchar Przewodniczącego Komisji Krajowej odbył się 21 czerwca w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Radomiu. Na matach zmagano się 120 zawodników z 7 klubów. Honorowymi gośćmi Turnieju byli: p. Bożenna Kubiś, żona ś.p. Artura Kubisia, twórcy pierwszego Turnieju, wiceprezydent Radomia - Ryszard Fałek oraz sympatycy zapasów i klubu „Orzeł” z Wierzbicy.

Puchar Przewodniczącego Komisji Krajowej zdobyła drużyna „Piotrkovii”. Okolicznościowymi pucharami zostali także wyróżnieni zwycięzcy poszczególnych kategorii wagowych. - Trofea wręczali Zdzisław Maszkiewicz - w imieniu Przewodniczącego KK oraz Prezesa Polskiego i Okręgowego Związku Zapasniczego.

Polski Związek Zapasniczy odznaczył „Złotymi Gwiazdami” Janusza Tomaszewskiego - wiceprzewodniczącego KK i miłośnika sportu, Zdzisława Maszkiewicza - przewodniczącego Zarządu Regionu Ziemia Radomska oraz Krzysztofa Kaczkowskiego - Przewodniczącego Komisji ds. Sportu regionalnej „S” - za zasługi dla tej dyscypliny sportu.

***

W imieniu Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska, gorąco dziękuję Zbigniewowi Majowi - prezesowi klubu „Reszka”, p.p. Pawłowi Sochalskiemu, Andrzejowi Worachowi, Edmundowi Mieszczakowskiemu oraz Okręgowemu Związkowi Zapasniczemu w Radomiu, którzy wraz z Urzędem Miasta Radomia przygotowali imprezę.

Szczególne podziękowania przekazuję naszemu społecznikowi p. doktorowi Janowi Sekule, który i tym razem czuwał nad zdrowiem zawodników.

Jerzy Krzysztof Kaczkowski

Nauczyciele szkół samorządowych pozbawieni świadectw rekompensacyjnych

„S” Oświaty zaskarża decyzję MPiPS u Rzecznika Praw Obywatelskich

Regionalna Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska protestuje przeciwko nieuczciwej interpretacji przepisów, a tym samym pozbawienia nauczycieli świadectw rekompensacyjnych.

Trybunał Konstytucyjny przyznał pracownikom sfery budżetowej rekompensatę za niepodwyższenie płac w okresie od 1 lipca 1991r. do 31.12.1991r. oraz od 1.01.1992 do 28.06.1992r. - natomiast Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej dzieli oświatę i pozbawia nauczycieli szkół samorządowych - świadectw rekompensacyjnych.

Regionalna Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność” uważa, że wszyscy nauczyciele powinni otrzymać rekompensatę, bez względu kto dane szkoły nadzoruje.

Uprzejmie informujemy, że nauczyciele, którzy przeszli pod zarząd gmin, otrzymywali takie same pobory jak nauczyciele szkół państwowych i tym samym kłamliwa jest argumentacja Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej uzasadniająca taką interpretację.

Kadom, 27 czerwca

Lato z Solidarnością - super okazja

Wychodząc naprzeciwko troskom rodziców o własne pociechy, Komisja Socjalna przy Zarządzie Regionu proponuje „super” wypoczynek w okresie wakacji, tj. od 4 sierpnia 1997r. w miejscowości Wąsosz k. Złocieńca woj. kieleckiego.

Znając problemy finansowe rodzin związkowych, oferujemy najtańszą formę spędzenia wakacji przez nasze dzieci.

Kolonie letnie:

turnus od 4 do 24 sierpnia /21 dni / - 440 zł

turnus od 4 do 17 sierpnia /14 dni/ - 295 zł

Zainteresowani proszeni są o kontakt z **Jerzym Kackowskim** w Zarządzie Regionu.

Kolonie dojdą do skutku w przypadku minimum 60 zgłoszeń. - Ostateczny termin zgłoszenia i dokonania wpłaty **mija 14 lipca** (włącznie).

W cenę kolonii wliczone są: zakwaterowanie w pokojach 3-4 osobowych z umywalką, 3 posiłki dziennie plus podwieczorek, ubezpieczenie, opieka wychowawczo-pedagogiczna, medyczna i ratownika, programy rekreacyjno-sportowe.

Oferta KZ „S” Elektrowni Kozienice

Wycieczka do Londynu

Komisja Zakładowa „S” Elektrowni Kozienice organizuje tygodniową wycieczkę do Londynu, w terminie od 14 do 20 września br. Przyjazd (promem z Calais we Francji) do Londynu przewiduje się na godziny popołudniowe 15 września. Program zwiedzania Londynu obejmuje m.in.: Opactwo Westministerskie, Parlament, Downing Street, Pałac Królewski, most Tower, katedrę św. Pawła, Zamek Westminister, Oxford Street, Bristish Museum. Powrót nastąpi przez Brukselę. Przewiduje się zwiedzanie centrum miasta.

Cena wynosi 910 zł od osoby (przy minimum 45 uczestnikach) i obejmuje: 3 noclegi w hotelu w Londynie, 4 śniadania kontynentalne, 3 kolacje, jeden nocleg w Brukseli ze śniadaniem. - Organizatorzy zastrzegają sobie zmianę w przypadku wahań kursów walut. - Każdy z uczestników powinien posiadać 60 funtów na bilety wstępu.

Zainteresowanych prosimy o kontakt z p. **Krystyną Gawryjolek - Biuro Solidarności, tel. 14-14-94.** - Warunkiem przyjęcia zgłoszenia jest wpłata zaliczki do 15 lipca, w wysokości 200zł, całości do 31 sierpnia br.

Historia pewnego powództwa

Kowal zwinął, Cygana powiesili

K.M. podjął pracę w Przedsiębiorstwie Handlowo-Produkcyjnym „Polski Tytoń” SA w Radomiu w czerwcu 1995r., na stanowisku maszynisty maszyn. Pracę tę wykonywał nienagannie.

Ku wielkiemu zdziwieniu, 7 kwietnia br. otrzymał wypowiedzenie o pracę za ustawowym okresem wypowiedzenia. W konsekwencji, stosunek pracy miał wygasnąć 31 maja 1997r. Pracodawca w uzasadnieniu wypowiedzenia podał przyczynę; „utrata zaufania”.

Kilka dni po otrzymaniu wypowiedzenia K.M. zgłosił się do nas z prośbą o pomoc w swojej sprawie. Tego samego dnia napisaliśmy pozew do Sądu Rejonowego IV Wydziału Pracy w Radomiu, w którym wniosliśmy o „uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę” i przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach. Pełnomocnictwo w tej sprawie K.M. powierzył mojej osobie.

Sąd rozpatrywał sprawę na trzech posiedzeniach. dwa odbyły się maju, ostatnie 13 czerwca br.

Co leżało u podstaw „utrata zaufania” dowiedziałem dopiero z odpowiedzi na pozew, w którym pozwany (pracodawca) wnosił o „oddalenie powództwa”. Utrata zaufania dotyczyła „przygotowywania kradzieży papierosów”. „Jest wysoce prawdopodobne, że powód

(K.M.) wiedział o dokonywanych kradzieżach wcześniej - uzasadniał dalej pozwany - jak i przygotowania do takich kradzieży”.

Po szczegółowym zapoznaniu się i analizie materiałów, nasunęła mi się znana refleksja: „kował zwinął, Cygana powiesili”, którą przyjąłem jako motto linii obrony.

Niektórzy świadkowie oskarżenia, jak np. p.G. - kierownik ochrony mienia zakładu, tak bardzo chcieli pomóc dyrektorowi zakładu w osiągnięciu zamierzonego celu, że zapędzili się w swoich zeznaniach. Pan G. oświadczył przed Sądem wprost: „kartony odbierali pracownicy sprzężarkowni (K.M. był jej pracownikiem) i przemycali je poza bramy zakładu”.

Moje pytania do świadka w tym momencie brzmiały: kto konkretnie wynosił papierosy, kiedy to miało miejsce, w jakich okolicznościach, na podstawie czego to ustalił i jaki dokument sporządził na tę okoliczność, i wreszcie - w jaki sposób zawiadomiono organa ścigania o popełnieniu przestępstwa?

Sam dyrektor, jako strona pozwana, starał się udowodnić, iż decyzja jego była ze wszech miar słuszna. Jego oświadczenia - w moim odczuciu - miały raczej charakter „wywodów filozoficznych” niż konkretnych zeznań.

Najbardziej obiektywne zeznanie, jako świadek, złożył bezpośredni przełożony powoda K.K., który początkowo również podejrzewał K.M. o udział w przygotowaniach do kradzieży. Jednak po dokładnym zbadaniu sprawy na własną rękę, diametralnie zmienił zdanie. Wykluczył udział K.M. a swoje stanowisko logicznie uzasadnił.

Jako pełnomocnik powoda, w końcowym wystąpieniu wskazałem Sądowi na uchylenia formalno-prawne przy wypowiedzeniu umowy o pracę. Mianowicie, określenie „utrata zaufania” uznałem za bardzo ogólne, niewystarczające i zawierające samo w sobie subiektywne podejście. Wywód swój oparłem na poglądzie, jaki wyraził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały na ten temat. Szczególny akcent położyłem na to, iż w świetle zebranych w postępowaniu sądowym dowodów, nie widać argumentów obciążających powoda. A zatem, decyzja podjęta przez dyrektora była decyzją bezzasadną, a nade wszystko krzywdzącą.

Wniosłem o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezzasadne, o przywrócenie go do pracy na dotychczasowych warunkach i zasądzenie na rzecz powoda rekompensaty za czas pozostawania bez pracy.

Wyrokiem Sądu, ogłoszonym 20 czerwca br., K.M. został przywrócony do pracy wraz ze wszystkimi tego konsekwencjami, o które wnosiliśmy, plus dodatkowo wypłatę odsetek za zwłokę.

P.S. Jestem przekonany, iż miało tu zastosowanie to stare przysłowisko „kował zwinął, Cygana powiesili”. - Bez odpowiedzi pozostało jednak pytanie: dlaczego dyrektor usiłował wyrządzić krzywdę swojemu pracownikowi?

Jan Kupiec

25 czerwca Sejm uchwalił trzy ustawy związane z reformą ubezpieczeń społecznych: ustawę o funduszach emerytalnych, ustawę regulującą zasady tworzenia i działania zakładowych i międzyzakładowych pracowniczych programów emerytalnych, ustawę dotyczącą wykorzystania wpływów z prywatyzacji części mienia Skarbu Państwa na cele związane z finansowaniem tej reformy.

Ustawy wymagają jeszcze akceptacji Senatu i Prezydenta RP. Dwie z nich o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz o pracowniczych programach emerytalnych obowiązywałyby od stycznia 1999r., trzecia o wykorzystaniu wpływów z prywatyzacji... weszłyby w życie 14 dnia od jej ogłoszenia.

Ewa Tomaszewska

Opinia dotycząca rządowego projektu reformy ubezpieczeń społecznych (1)

Projekt rządowy bazuje na:

- projekcie reformy przygotowanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej i przedstawionym Sejmowi;
- projekcie reformy przygotowanym w Ministerstwie Finansów pod kierownictwem Marka Mazura.
- projekcie przygotowanym przez NSZZ „Solidarność”.
- projekcie przygotowanym przez Instytut Pracy i Praw Socjalnych.

Z projektu przygotowanego przez nasz związek strona rządowa przyjęła liczne rozwiązania generalne.

Podstawowe podobieństwa i różnice między projektem rządowym a projektem NSZZ „Solidarność”:

1. Projekt NSZZ „Solidarność” - w swych trzech dokumentach: „Reforma ochrony zdrowia”, „Reforma ubezpieczeń społecznych”, „Wstępne założenia reformy systemu pomocy społecznej (wprowadzenie instytucji Minimalnego Dochodu Gwarantowanego) - obejmuje całą sferę zabezpieczenia socjalnego. Pozwala to w sposób spójny i jednoznaczny określić możliwość uzyskania dochodów zapewniających rodzinom byt w sytuacjach trudnych (choroba, starość, niesprawność, ubóstwo).

Projekt rządowy odnosi się jedynie do długoterminowych świadczeń ubezpieczeniowych na wypadek starości albo niezdolności do pracy. Jak w przypadku wszystkich regulacji wycinkowych, utrudnia to ocenę przyjętych rozwiązań. Trzeba jednak przyznać, że „wycinek” ten jest w rzeczywistości najpoważniejszą częścią reformy, dotyczącą największych funduszy ubezpieczeniowych, wymagającą największych kosztów i najdłuż-

REGIONALNY ODDZIAŁ AWS ZIEMIA RADOMSKA - Informacje

Możemy z dumą powiedzieć: Akcja Wyborcza ma dobry program

c.d. wystąpienia Mariana Krzaklewskiego, ze str.1

Jakie są najważniejsze cele naszego programu? Na jakich zasadach oprzemy Polskę XXI wieku, Polskę nowego ładu, który pozwoli nam wejść razem w nowe tysiąclecie?

Najważniejszy cel naszego ruchu, cel dla którego stworzyliśmy Akcję Wyborczą Solidarność.

To poszerzenie i zagwarantowanie wolności. Wolności osób, wolności całego społeczeństwa, wolności i suwerenności Polski.

Zmierzając do tego celu chcemy poszerzyć jawność życia publicznego, podjąć działania na rzecz przywrócenia pluralizmu w mediach. Zamierzamy ograniczyć rolę państwa tylko do tych funkcji, które powinno ono spełniać nieodzwrotnie. Całą pozostałą sferę działalności społecznej proponujemy pozostawić zorganizowanym grupom obywateli: organizacjom społecznym, samorządowi lokalnemu, gospodarczemu i zawodowemu, respektując zasady pomocniczości państwa.

Chcemy poszerzyć zakres wolności w gospodarce. Stworzymy warunki stałego dialogu społecznego i gospodarczego pomiędzy pracownikami, przedsiębiorcami, samorządami i administracją rządową.

Swoją szansę, swoje pole wolności, musi mieć każdy pracownik. Najważniejsza z tych wolności, to swoboda wyboru miejsca pracy. Dziś gwarantują ją wolny rynek i prawo. Ale rzeczywistość, pełna wolność w tej sferze wymaga ograniczenia bezrobocia. Inaczej będzie ona dla wielu osób „czysto teoretyczna”. Będziemy przeciwdziałać bezrobociu, proponując nowoczesne formy tworzenia miejsc pracy. Poprawie pozycji ludzi na rynku pracy sprzyjać będzie dostęp do dobrego wykształcenia nowych pokoleń, reforma szkolnictwa zawodowego, podnoszenie kwalifika-

cji bezrobotnych, uzupełnianie kwalifikacji przez osoby już pracujące.

Wielkim, ciągle niewykorzystanym kapitałem, jest wolna przedsiębiorczość ludzi. Wyzwolenie tej energii przez uwłaszczenie społeczeństwa i równy dostęp do kapitału przyspieszy wzrost poziomu życia. Niech szansę rozwoju mają zarówno wielki biznes, jak i średni przedsiębiorcy oraz ludzie prowadzący niewielkie firmy. System gospodarczy, do którego zmierzamy, powinien dawać każdemu szansę na indywidualny sukces, na wykazanie się przedsiębiorczością. Uważamy, że wszystkie firmy powinny mieć równe szanse w ubieganiu się o kredyty. Uważamy, że o dostępie do kapitału powinny decydować nie polityczne lub biurokratyczne układy, a efektywność i przedsiębiorczość.

Sprzyjać będziemy także poszerzaniu kolejnej wolności, którą przyniosła nam gospodarka rynkowa: wolności wyboru dóbr i usług, które służą zaspokajaniu ludzkich potrzeb. Dlatego wprowadzimy faktyczną ochronę interesów konsumenckich.

Wolność to także prawo wyboru lekarza, wyboru szkoły, takie możliwości zagwarantują proponowane przez nas reformy służby zdrowia i oświaty. Dadzą one ludziom także wpływ - poprzez prawo wyboru rad nadzorczych funduszy ubezpieczeń zdrowotnych - na funkcjonowanie kas chorych. Stowarzyszenia rodziców i nauczycieli uzyskają realny wpływ na życie szkół. Z rodzinnych domów i ze szkolnych sal problemy dzieci widać lepiej niż z ministerialnych biur.

Gwarancją utrzymania wolności przez nasz naród będzie rosnący potencjał gospodarczy Polski oraz silna, apolityczna, kompetentnie kierowana armia, poddana cywilnej kontroli.

Z więc - po pierwsze dobrze zagospodarowana wolność.

Wolność - świetne słowo dla każdego Polaka. To o nią walczyli nasi przodkowie w powstaniach i podczas wojen światowych. To o nią musieli walczyć Polacy również w ostatnim półwieczu.

To polska młodzież 3 maja 1946 roku, w patriotycznych manifestacjach na terenie całego kraju, powiedziała „jesteśmy Polakami”. W Krakowie przeciw tym młodym ludziom, naszym ojcom i ojcom naszych ojców, wyszli uzbrojeni funkcjonariusze totalitarnego Urzędu Bezpieczeństwa, wyjechały sowieckie czołgi. Na śpiew „Ojczyznę wolną racz nam wrócić Panie” komuniści odpowiedzieli strzałami.

Mija właśnie pół wieku od czasu, gdy Polacy powiedzieli głośne „nie” dla totalitaryzmu, „nie” dla zniewolenia w referendum z roku 1946 i wyborach z roku 1947. Komuniści z Moskwy i z Warszawy te głosowania sfalszowali. To o wolność i chleb upomnieli się polscy robotnicy i polscy studenci, wszyscy Polacy, w roku 1956 i 1968, w grudniu 1970 i czerwcu 1976. W Poznaniu, W Warszawie, w Gdańsku, w Gdyni, w Szczecinie, w Ursusie, w Radomiu, w wielu innych miastach. Komuniści zdławili te manifestacje siłą, wysyłając milicję i czołgi przeciw własnemu narodowi.

To o wolność upomnieli się polscy robotnicy, całe polskie społeczeństwo, w Sierpniu roku 1980. To podziemna Solidarność walczyła o nią - znów przeciw komunistycznej przemocy - w czasach stanu wojennego.

To „Solidarność” wywalczyła ją - dla wszystkich Polaków - w roku 1989.

Dziś nie musimy ryzykować życia, dziś, po odzyskaniu wolności, musimy zastanowić, jak ją rozsądnie zagospodarować.

Wolność pozostaje zatem ciągle naszym głównym celem, naszym głównym zadaniem. Musimy tę wolność ochronić przed nomenklaturowym monopolem, przed próbami budowy postkomunistycznej oligarchii.

My, Polacy musimy też sprostać wyzwaniom, które przed ludzkim dążeniem do wolności stawia przyszłość, cywilizacja trzeciego tysiąclecia: cywilizacja internetu i komputerów, cywilizacja dająca nam do wyboru setki dóbr, źródeł informacji, wartości: i tych dobrych i tych złych. Nauczmy się mądrze korzystać z tej wolności. Nauczmy tego nasze dzieci. Odróżnijmy dobrze zagospodarowaną wolność od źle użytej wolności. Odróżnijmy dobro od zła. Nie dopuśćmy do zacierania różnic między prawdą a kłamstwem. Spróbujmy nauczyć się takiej wolności, która oparta jest na prawdziwych wartościach, które pozwoliły przetrwać burze dziejowe. Nauczmy się wolności odpowiedzialnej. To zadanie dla nas wszystkich: dla każdego człowieka, zwłaszcza tego, który decyduje się na służbę publiczną.

Musimy się nauczyć, że wolność nie oznacza obojętności na los innych, na losy kraju. Nie chcemy, by słowo „wolność” znaczyło „dziś wszystko wolno”, czy „jest mi wszystko jedno”. By oznaczało obojętność na sprawy innych. Wolność to wyzwanie i zadanie dla każdego z nas, dla nas wszystkich.

Mówimy o tym wszystkim w Radomiu - w mieście, w którym słowo „wolność” znaczy więcej niż w wielu innych miastach. To tu dokładnie dwadzieścia jeden lat temu robotnicy upomnieli się o chleb i wolność. To tu pięć wieków temu, w roku 1505, utrwalone zostały podstawy

polskiej demokracji. Posłowie na Sejm pierwszej Rzeczypospolitej przyjęli zasadę, iż tworzenie prawa nie jest możliwe bez ich zgody, zgody reprezentantów wolnych obywateli kraju. „Nic o nas bez nas”. W ten sposób - by powtórzyć słowa kronikarza polskich dziejów Pawła Jasienicy - Polska sprostała problemom swojej epoki. Stworzyła system silnej władzy podporządkowanej społecznej kontroli. Ochroniła się przed egoizmem wąskiej elity najmniejszych.

(ciąg dalszy przedstawimy w następnym numerze)

Kandydaci AWS w statystyce

*(tę statystykę przedstawił wiceprzewodniczący AWS
JANUSZ TOMASZEWSKI)*

Najwięcej kandydatów na listach wyborczych wystawili: Solidarność, Stronnictwo Konserwatywno-Ludowe, ZCN, Porozumienie Centrum, KPN, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, Ruch Stu. BBWR, Partia Chrześcijańskich Demokratów, stowarzyszenia samorządowe i krajowe, ligi samorządowe.

Na jednego kandydata „S” przypada trzech polityków. Kandydaci AWS startują do Sejmu i Senatu we wszystkich okręgach wyborczych w kraju. 90 procent z nich to mężczyźni. 71 procent kandydatów jest w wieku od 30 do 49 lat. AWS ma swojego seniora - w wieku 78 lat i kandydatów młodych, 22-letnich.

Dwie trzecie wszystkich kandydatów legitymuje się wyższym wykształceniem, jedna trzecia - średnim. 29 procent, to pracownicy nauki i nauczyciele. Duży procent stanowią prawnicy: 11 adwokatów, 4 prokuratorów, 22 radców prawnych, 3 sędziów. Poza nimi, 31 lekarzy, 35 rolników, 7 procent stanowią osoby zajmujące stanowiska kierownicze. Kandydaci prezentują całe spektrum zawodów. Są budowlani, ekonomiści, dziennikarze, pracodawcy, sportowcy również, studenci.

Spotkanie w MPiK-u

Młodzi o bezrobociu

W środę, 2 lipca, odbyło się spotkanie młodych mieszkańców Radomia z Adamem Bocheńskim - szefem związkowego Biura, zainicjowane przez Młodzieżowy Komitet AWS. - Młodzież poznawała przepisy dotyczące bezrobocia, zatrudniania oraz formy socjotechniki, które w istotny sposób pomagają w znalezieniu pracy. Młodzi poznali też szczegóły „smutnej” statystyki bezrobocia wśród ich rówieśników.

5 > szego okresu wdrażania. Budzi też najpoważniejsze obawy społeczne i może stanowić źródło konfliktów.

2. Projekt rządowy podobnie, jak opracowany 2 lata wcześniej projekt związkowy, opiera się na przyjęciu założenia, że najbezpieczniejszym rozwiązaniem będzie system mieszany.

System „PAY AS YOU GO”, na którym bazuje dzisiejszy ZUS, jest systemem solidarności międzypokoleniowej. Powoduje zainteresowanie starszego pokolenia istnieniem młodszego, którego składki pozwolą na wypłatę świadczeń. Finansowanie świadczeń bezpośrednio z wypływającej składki zapewnia dużą odporność systemu na zgubne skutki inflacji. Jednakże jest on bardzo wrażliwy na wszelkie zawirowania demograficzne - w szczególności na wzrost liczby emerytów w relacji do generacji osób zawodowo czynnych. Niewątpliwym wpływem negatywnym na działanie tego systemu ma wysoki poziom bezrobocia.

System kapitałowy wrażliwy na inflację i na wahania na giełdzie, a bardziej precyzyjnie mówiąc, na stan gospodarki (fundusze emerytalne są inwestowane), zarazem jest odporniejszy na niekorzystne trendy demograficzne. Rzeczywisty wkład finansowy ubezpieczonego w postaci wysokości i czasu wnoszenia składki wyraźniej wpływa na wysokość uzyskanych później świadczeń.

Finansowanie świadczeń w części z systemu „pay as you go”, a w części z systemu kapitałowego wydaje się najbezpieczniejsze.

Korzyści z przyjęcia rozwiązań o charakterze mieszanym wskazywano na ostatnim seminarium nt. systemów emerytalno-rentowych, zorganizowanym przez Międzynarodową Organizację Pracy w Budapeszcie w

dniach 16-19 kwietnia 1997r. Świadczenia pochodzące z dwóch źródeł w różny sposób finansowanych dają większe prawdopodobieństwo, że łączna ich wysokość zapewni przyszłym emerytom godniejsze warunki życia.

3. System proponowany przez rząd, podobnie jak projekt związkowy, zbudowany jest z trzech filarów:

- systemu repatriacyjnego, funkcjonującego obecnie (ZUS),
- systemu kapitałowego obligatoryjnego (Fundusze Emerytalne),
- systemu kapitałowego fakultatywnego (komercyjnego - instytucje ubezpieczeniowe).

Pierwsza wersja projektu rządowego przewidywała fakultatywność II filaru - pod wpływem naszej argumentacji dokonano zmiany.

4. System proponowany przez NSZZ „Solidarność” przewiduje wykup dotychczasowych szczególnych uprawnień branżowych do obniżenia wieku emerytalnego lub podwyższenia świadczeń za środki z budżetu państwa, które po ulokowaniu w branżowych planach emerytalnych, zapewniają ubezpieczonym utrzymanie racjonalnego poziomu świadczeń przy jednoczesnym „oczyszczeniu” I filara z tych regulacji. Dzięki temu, system będzie prostszy i bardziej przejrzysty. Strona rządowa proponowała ulokowanie pracowniczych planów emerytalnych w filarze III. Związek proponuje ulokowanie tych planów w filarze II jako bardziej bezpiecznym. Temat ten jest nadal dyskutowany.

5. Pracownicze plany emerytalne - dobrowolne - w projekcie rządowym są ulokowane w filarze III, a więc mniej bezpiecznym niż filar II.

2 > rze. Zadbali o nią Agnieszka Fatyga oraz Kabaret „60-tka” z Marcinem Wolskim...

Jeszcze była wspólna, wojskowa grochówka, a potem ... w drodze - służbie Narodowi...

Anna Rajchert

Pielgrzymka Ludzi Pracy

14 września br.

Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „S” Marian Krzaklewski informuje, że po uzgodnieniu z Ks. Abp Tadeuszem Gocłowskim, przewodniczącym Komisji Episkopatu ds. Duszpasterstwa Ludzi Pracy, termin Pielgrzymki Ludzi Pracy na Jasną Górę został przeniesiony z 21 na 14 września.

*podpisal Eugeniusz Polmański
- asystent Przewodniczącego KK*

Zarząd Regionu informuje...

Od 7 lipca nastąpi dwutygodniowa przerwa urlopową w pracy RADCY PRAWNEGO. - Pierwszy po tej przerwie dyżur prawnika - 21 LIPCA br. /przypominamy dni urzędowania: poniedziałki i czwartki w godz. od 14.00 - do 16.00/.

BIULETYN INFORMACYJNY NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

26 - 600 Radom
ul. Traugutta 52
tel. 36 25161, fax 36 238 04
Redakcja: ANNA RAJCHERT
tel. 363 - 43 - 49
Skład: M.W.

Wykonano przy użyciu sprzętu z dotacji
Instytutu Wolnych Związków Zawodowych AFL-CIO

egzemplarz bezpłatny